

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA UOKIK W KRAKOWIE**

RKR-411-2/12/DN- 7/12

Kraków, dn. 25 maja 2012 r.

DECYZJA Nr RKR - 12/2012

Stosownie do treści przepisów art. 33 ust. 6 *ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, z późn. zm.)* i § 1 pkt 4 oraz § 2 pkt 3 *rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107, poz. 887)*,

w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

I. Na podstawie art. 12 ust. 1 i ust. 2 *ww. ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów*, po przeprowadzeniu, wszczętego z urzędu, postępowania antymonopolowego pod zarzutem nadużywania przez przedsiębiorcę Justynę Cencek, prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Usług Pogrzebowych „EDEN” w miejscowości Zasepiec, pozycji dominującej na lokalnym rynku świadczenia usług cmentarnych na cmentarzu Rzymskokatolickiej Parafii p.w. Św. Katarzyny DM w Wolbromiu, polegającego na przeciwdziałaniu ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji na lokalnym rynku usług pogrzebowych na *ww. cmentarzu*, poprzez:

1) obciążanie innych przedsiębiorców świadczących usługi pogrzebowe na *ww. cmentarzu* opłatami cmentarnymi, przy jednoczesnym niepobieraniu tych opłat od osób zlecających wykonanie usług pogrzebowych *ww. przedsiębiorcy*;

2) utrudnianie przedsiębiorcom pogrzebowym wykonywania kompleksowych usług związanych z pochówkiem na *ww. cmentarzu* parafialnym wskutek nieuwzględniania pełnomocnictwa rodziny zmarłego do wykonania przez firmę zewnętrzną kompleksowej usługi organizacji i obsługi ceremonii pogrzebowej;

wobec uprawdopodobnienia, w toku *ww. postępowania antymonopolowego*, stosowania przez przedsiębiorcę Justynę Cencek praktyk, o których mowa w art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 5 *powołanej na wstępie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów*;

po zobowiązaniu się przez przedsiębiorcę Justynę Cencek do podjęcia działań zmierzających do zapobieżenia powyższym naruszeniom, poprzez:

A – ad. pkt 1):

- zamieszczenie w cenniku opłat cmentarnych stosowanym na cmentarzu Rzymskokatolickiej Parafii p.w. Św. Katarzyny DM w Wolbromiu wszystkich opłat pobieranych w związku z pochówkiem na tym cmentarzu;
- wyszczególnianie opłat cmentarnych związanych z działalnością administratora *ww. cmentarza* we wszystkich wystawianych fakturach, tzn. w fakturach wystawianych w związku z pochówkiem obsługiwany przez przedsiębiorcę Justynę Cencek oraz w fakturach wystawianych w związku z pochówkiem obsługiwany przez innych przedsiębiorców;

B - ad. pkt 2):

- uwzględnianie potwierdzonych notarialnie pełnomocnictw dysponentów grobów do wykonania przez firmę zewnętrzną kompleksowej usługi organizacji i obsługi ceremonii pogrzebowej, w tym do wykonania obsługi grabarskiej oraz do wniesienia opłat cmentarnych,
- uwzględnianie oświadczeń woli dysponentów grobów o zleceniu firmie zewnętrznej kompleksowej usługi organizacji i obsługi ceremonii pogrzebowej, w tym do wykonania obsługi grabarskiej oraz do wniesienia opłat cmentarnych, złożonych w kancelarii cmentarnej.

nakłada się na przedsiębiorcę Justynę Cencek prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Usług Pogrzebowych „EDEN” w miejscowości Zasepiec obowiązek wykonania tego zobowiązania, w terminie 14 dni od daty doręczenia niniejszej decyzji.

II. Na podstawie art. 12 ust. 3 ww. *ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów* nakłada się na przedsiębiorcę Justynę Cencek prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Usług Pogrzebowych „EDEN” w miejscowości Zasepiec obowiązek złożenia, w terminie do dnia 31 lipca 2012 r., informacji o stopniu realizacji przyjętego zobowiązania nałożonego w punkcie I sentencji niniejszej decyzji, poprzez przedłożenie:

1. kopii cennika opłat cmentarnych z podaniem miejsca, gdzie został upubliczniony,
2. kopii faktur, dowodów wpłaty bądź innych dokumentów potwierdzających dokonanie opłat cmentarnych (nie dotyczy opłat związanych z opłatą miejsca pod grób lub prolongatą tej opłaty), wystawionych w okresie od dnia doręczenia niniejszej decyzji do dnia sporządzenia sprawozdania, w związku z 10 kolejnymi pochówkami obsługiwanymi przez przedsiębiorcę Justynę Cencek;
3. kopii faktur, dowodów wpłaty bądź innych dokumentów potwierdzających dokonanie opłat cmentarnych (nie dotyczy opłat związanych z opłatą miejsca pod grób lub prolongatą tej opłaty), wystawionych w okresie od dnia doręczenia niniejszej decyzji do dnia sporządzenia sprawozdania, w związku z 10 kolejnymi pochówkami obsługiwanymi przez innych przedsiębiorców.

U z a s a d n i e

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w Krakowie (zwany dalej: „Prezesem UOKiK”), na skutek skargi konsumentkiej, przeprowadził postępowanie wyjaśniające mające na celu wstępne ustalenie, czy działania przedsiębiorcy zajmującego się administrowaniem cmentarza parafialnego należącego do Rzymskokatolickiej Parafii p.w. Św. Katarzyny DM zakresie Wolbromiu w zakresie pobierania opłat cmentarnych naruszają przepisy *ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, ze zm)*, co uzasadniałoby wszczęcie postępowania antymonopolowego.

Uwzględniając ustalenia poczynione w toku postępowania wyjaśniającego, postanowieniem nr RKR-64/2012 z dnia 24 lutego 2012 r., Prezes UOKiK wszczął postępowanie antymonopolowe pod zarzutem nadużywania przez przedsiębiorcę Justynę Cencek, prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Usług Pogrzebowych „EDEN” w miejscowości Zasepiec, pozycji dominującej na lokalnym rynku świadczenia

usług cmentarnych na cmentarzu Rzymskokatolickiej Parafii p.w. Św. Katarzyny DM w Wolbromiu, polegającego na przeciwdziałaniu ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji na lokalnym rynku usług pogrzebowych na ww. cmentarzu, poprzez:

a) obciążanie innych przedsiębiorców świadczących usługi pogrzebowe na ww. cmentarzu opłatami cmentarnymi, przy jednoczesnym niepobieraniu tych opłat od osób zlecających wykonanie usług pogrzebowych ww. przedsiębiorcy;

b) utrudnianie przedsiębiorcom pogrzebowym wykonywania kompleksowych usług związanych z pochówkiem na ww. cmentarzu parafialnym wskutek nieuwzględniania pełnomocnictwa rodziny zmarłego do wykonania przez firmę zewnętrzną kompleksowej usługi organizacji i obsługi ceremonii pogrzebowej,

co może stanowić naruszenie zakazu, o którym mowa w art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 5 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Postanowieniem Nr RKR-65/2012 z dnia 24.02.2012 r. zaliczono w poczet przedmiotowego postępowania administracyjnego dowody uzyskane w uprzednio przeprowadzonym postępowaniu wyjaśniającym (karty nr 6-82 w aktach sprawy).

Pismem z dnia 18 maja 2012 r. (karta nr 277) Prezes UOKiK zawiadomił przedsiębiorcę Justynę Cencek o zakończeniu zbierania materiału dowodowego oraz możliwości zapoznania się z aktami sprawy, która z przysługującego prawa skorzystała w dniu 25 maja 2012 r.

Prezes UOKiK ustalił, co następuje:

Na terenie Wolbromia zlokalizowany jest jeden czynny cmentarz należący do Rzymskokatolickiej Parafii p.w. Św. Katarzyny DM. Administratorem tego cmentarza jest przedsiębiorca Justyna Cencek prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Usług Pogrzebowych „EDEN” (dalej również „Administratorka cmentarza”). Przedmiotem działalności ww. przedsiębiorcy, zgodnie z klasyfikacją PKD, są m.in. pogrzeby i działalność pokrewna (karta nr 34). Administratorka cmentarza świadczy usługi pogrzebowe i grabarskie.

Administrowanie cmentarzem parafialnym w Wolbromiu odbywa się na podstawie umowy z dnia 3 października 2011 r. zawartej z Rzymskokatolicką Parafią p.w. Św. Katarzyny DM w Wolbromiu (karty nr 47-49). Umowa ta nakłada na administratora cmentarza obowiązek m.in. utrzymania porządku i właściwego stanu technicznego infrastruktury w obrębie cmentarza, przygotowanie miejsc grzebalnych (w tym przydzielanie miejsca do urządzenia grobu) oraz pobieranie opłat cmentarnych tj. opłat za rezerwację miejsca na cmentarzu, opłat prolongacyjnych i opłat tytułem pokładnego, a także opłat za poszczególne usługi cmentarne wg. stawek określonych w cenniku.

Administratorka cmentarza działa również na rynku usług pogrzebowych świadcząc m.in. usługi grabarskie oraz usługi wykonania piwniczek. Na lokalnym, wolbromskim rynku usług pogrzebowych, obok Administratorki cmentarza działają również inni przedsiębiorcy. W okresie od 01 stycznia 2011 r. do 29 lutego 2012 r. na terenie cmentarza parafialnego w Wolbromiu usługi pogrzebowe świadczyli:

- Justyna Cencek „ZUP EDEN” (tj. Administratorka cmentarza),
- Maria Tujko, Zakład Pogrzebowy „HADES” z/s w Wolbromiu,
- Dorota Kozieł, Zakład Pogrzebowy z/s w Wolbromiu,
- Zbigniew Kwinta, Zakład Pogrzebowy z/s w Olkuszu,
- „Storczyk” Usługi Pogrzebowe z/s w Miechowie-Charsznicy.

Przedsiębiorca Justyna Cencek administruje również cmentarzami parafialnymi w Jangrocie i w Porębie Górnej. Na wszystkich administrowanych przez siebie cmentarzach świadczy również usługi pogrzebowe, przy czym jedynie na cmentarzu w Wolbromiu spotyka się z konkurencją ze strony innych przedsiębiorców pogrzebowych.

Zgodnie z oświadczeniem Administratorki cmentarza (karta nr 14), pobrane opłaty cmentarne są w całości przekazywane parafiom, jej firma nie otrzymuje żadnego wynagrodzenia za usługi administrowania cmentarzami, a dochody uzyskuje wyłącznie od klientów, którym na danym cmentarzu świadczy określone usługi np. za kopanie grobu lub wykonanie grobowca.

W toku przedmiotowego postępowania ustalono, iż cennik opłat cmentarnych był dostępny w kancelarii cmentarnej, natomiast nie został w inny sposób upubliczniony np. poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń.

Wysokość opłat cmentarnych, od dnia rozpoczęcia przez Administratorkę działalności na cmentarzu parafialnym w Wolbromiu tj. od dnia 3 października 2011 r., ulegała zmianie. I tak, zgodnie z pierwotnym cennikiem na ww. cmentarzu pobierane były następujące opłaty (karta nr 33):

1. Pozwolenie na ustawienie pomnika, w tym wjazd zakładu kamieniarskiego na cmentarz - 150,00 PLN,
2. Bieżące utrzymanie cmentarza (wywóz śmieci, woda energia elektr.) - 300,00 PLN
3. Przechowywanie ciała zmarłego w kaplicy - 50,00 PLN/1 doba
w nocy, tj. od godz. 20.00 do 07.00 - 100,00 PLN
4. Dzierżawa miejsca grzebalnego (na 20 lat) - 500,00 PLN
5. Udostępnienie terenu cmentarza do wykonania usługi grabarskiej - 300,00 PLN
6. Zezwolenie na kopanie grobu i budowę piwniczki - 1.000,00 PLN

Od 01 listopada 2011 r. wysokość opłaty za udostępnienie terenu cmentarza do wykonania usługi grabarskiej została obniżona do kwoty 200,00 PLN.

Administratorka cmentarza pobierała również, nieujęta w ww. cenniku, „opłatę za obecność przedstawiciela w trakcie uroczystości pogrzebowej” początkowo w wysokości 216,00 PLN, a od listopada 2011 r. w wysokości 250,00 PLN. Powyższa opłata, traktowana przez Administratorkę cmentarza jako usługa pogrzebowa, ewidencjonowana była na fakturach VAT.

W przypadku, gdy usługę grabarską wykonywała Administratorka cmentarza wystawiana była faktura VAT na kwotę 540,00 PLN. W tytule wystawienia faktury wpisana była jedna pozycja określana jako „usługa pogrzebowa (usługa grabarska)”. Zgodnie z oświadczeniem Administratorki (karta nr 28), w powyższej cenie usługi pogrzebowej zawarta była również opłata za obecność przedstawiciela administratora cmentarza na uroczystości pogrzebowej.

Prezes UOKiK ustalił, iż od dnia, w którym przedsiębiorca Justyna Cencek podjęła działania administratorki cmentarza parafialnego w Wolbromiu tj. od 03 października 2011 r., do dnia 29 lutego 2012 r., na cmentarzu tym odbyło się 59 pogrzebów. Zestawienie danych liczbowych dotyczących pochówków przedstawia poniższa tabela:

	OGÓLEM	X – XII 2011 r.	I - II 2012 r.
Liczba pochówków ogółem	59	52	7
w tym:			
liczba usług grabarskich wykonanych przez Administratorkę cmentarza	52	31	21
liczba usług grabarskich wykonanych przez inne firmy	7	7	0

(oprac. UOKiK)

W toku postępowania antymonopolowego poddano analizie wszystkie dowody wpłaty (zarówno faktury jak i dowody wpłaty KP) wystawione przez Administratorkę cmentarza w związku z organizacją pochówków. W wyniku analizy ustalono, iż w przypadku, gdy kompleksową realizacją ceremonii pogrzebowej (w tym uiszczanie opłat cmentarnych) wykonywała firma zewnętrzna Administratorka cmentarza wystawiała następujące dowody wpłaty¹:

1. faktura z opłatą za obecność przedstawiciela administratora w trakcie uroczystości pogrzebowej;
2. dowód wpłaty KP z tytułu opłaty za udostępnienie cmentarza na wykonanie usługi grabarskiej.
3. dowód wpłaty KP z tytułu opłaty na bieżące utrzymanie cmentarza (wywóz śmieci, prąd, woda);

Powyższe potwierdzają kopie dowodów wpłaty wystawionych w związku z organizacją pogrzebu w dniu 19 października 2011 r., w związku z którym wystawiono następujące dowody wpłaty (karta nr 71), wymienione w kolejności jw.:

1. Faktura nr 11/20/2011 na kwotę 216,00 PLN;
2. dowód wpłaty KP nr 14/10/2011 na kwotę 300,00 PLN;
3. dowód wpłaty KP nr 16/10/2011 na kwotę 300,00 PLN.

We wszystkich 52 przypadkach, w których usługa grabarska wykonywana była przez Administratorkę cmentarza wystawiane były dowody wpłaty KP z tytułu opłaty za udostępnienie cmentarza na wykonanie usługi grabarskiej. Jak wyżej wskazano wysokość tych opłat w październiku 2011 r. wynosiła 300,00 PLN, a od listopada 2011 r. – 200,00 PLN.

Natomiast w żadnym z powyższych przypadków nie były wystawione dowody wpłaty opłaty na bieżące utrzymanie cmentarza w wysokości 300,00 PLN.

Również opłata za obecność przedstawiciela administratora w trakcie uroczystości pogrzebowej nie znalazła odzwierciedlenia w dokumentacji rachunkowej dotyczącej pogrzebów, przy których usługę grabarską wykonywała Administratorka cmentarza. Zgodnie z oświadczeniem Administratorki cmentarza (karta nr 28) powyższa opłata (pierwotnie wynosząca 216,00 PLN, a później 250,00 PLN) zawarta została w cenie świadczonej przez jej firmę usługi grabarskiej (540,00 PLN). Należy jednakże zwrócić

¹ Oprócz wskazanych dowodów wpłaty, wystawiano również dowody wpłaty za dzierżawę miejsca grzebalnego lub jego prolongatę, jednak z uwagi na swój charakter (opłata stała, w wysokości jednakowej dla wszystkich grobów, pobierana niezależnie od podmiotu wykonującego usługi grabarskie) nie została uwzględniona jako nie mająca znaczenia w sprawie.

uwagę, iż we wszystkich fakturach wystawionych w powyższej okoliczności jako tytuł figuruje jedynie „usługa pogrzebowa (usługa grabarska)”, przy braku jakiegokolwiek innej pozycji.

W toku postępowania do organu antymonopolowego wpłynęło zawiadomienie przedsiębiorcy pogrzebowego o nierespektowaniu przez Administratorkę cmentarza pełnomocnictwa rodziny zmarłego udzielonego na wykonanie, przez tego przedsiębiorcę, kompleksowej usługi organizacji i obsługi ceremonii pogrzebowej tj. załatwienie formalności, w tym uiszczenie opłat cmentarnych, kopanie grobu i budowa piwniczki oraz obsługa grabarska (karta nr 11-13).

Jako przykład takiego działania podane zostało zdarzenie z dnia 20.12.2011 r., kiedy to Administratorka cmentarza odmówiła uznania upoważnienia do przeprowadzenia kompleksowej usługi pogrzebowej, wystawionego na przedsiębiorcę zewnętrznego i zażądała bezpośredniego spotkania z rodziną zmarłego. W związku z zaistniałą sytuacją wezwana została Policja. W toku interwencji sporządzono Notatkę Urzędową z dnia 21.12.2011 r. nr ID-33821/11 (karta nr 9), z której wynika, iż Administratorka cmentarza nie uwzględniła upoważnienia w związku z podejrzeniem, iż jej konkurent wykorzystał fakt, iż rodzina zmarłego znalazła się w „zapaści emocjonalnej”. Efektem nieuwzględnienia upoważnienia i bezpośredniego kontaktu rodziny zmarłego z Administratorką cmentarza była całkowita rezygnacja rodziny zmarłego z usług przedsiębiorcy zewnętrznego na rzecz firmy Administratorki cmentarza.

Ustosunkowując się do przedstawionych zarzutów przedsiębiorca Justyna Cencek, pismem z dnia 29 lutego 2012 r. (karty nr 88-272), wniosła o wydanie przez Prezesa UOKiK, w trybie art. 12 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów*, decyzji w przedmiocie nałożenia obowiązku wykonania podjętych przez przedsiębiorcę zobowiązań zmierzających do zapobieżenia zarzucenym naruszeniom ustawy.

Administratorka cmentarza uznała stanowisko Prezesa UOKiK i jednocześnie zobowiązała się do zaniechania kwestionowanych działań. W pierwszej kolejności zobowiązała się do zmiany cennika opłat cmentarnych w ten sposób, że nowy cennik będzie zawierał dwie kategorie opłat (karty nr 274-275)², tj.:

- opłaty pobierane na rzecz parafii związane z kosztami funkcjonowania i utrzymania cmentarza oraz planami inwestycyjnymi, których wniesienie potwierdzone będzie na druku KP, w postaci:
 1. opłaty parafialnej przy pochówku – związana z kosztami wywozu śmieci, opłaty za wodę, energię elektryczną itp.
 2. przechowanie zwłok w chłodni lub kaplicy
 3. dzierżawa miejsca grzebalnego na 20 lat
 4. pozwolenie na ustawienie pomnika
- opłaty cmentarne związane z pracami administratora, których wniesienie potwierdzone będzie fakturą VAT, w postaci:
 1. opłata cmentarna przy pochówku związana z pracami administratora;
 2. opłata za wyznaczenie miejsca pod kopanie grobu i budowę studzienki oraz nadzór nad prawidłowym wykonaniem grobowca.

² Administratorka cmentarza przy każdej kategorii opłat wskazała również ich wysokość. Uznając jednak, iż przedmiotem niniejszego postępowania jest rodzaj opłat cmentarnych i sposób ich pobierania, a nie ich wysokość, przedstawione kwoty zostały pominięte.

Oplata cmentarna związana z pracami administratora będzie stanowiła wynagrodzenie za prace na cmentarzu, wykonywane niezależnie od tego, jaki przedsiębiorca wykonuje usługę grabarską, w tym za: letnie i zimowe prace na cmentarzu (koszenie trawy, zamiatanie i odśnieżanie alejek, likwidacja gołoledzi), dbanie o infrastrukturę cmentarza, urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych i sanitarnych, sprzątanie kaplicy przed każdym pogrzebem, dzwonięcie dzwonem w trakcie pogrzebu, otwieranie kaplicy pogrzebowej, włączanie światła, obsługa nagłośnienia, w sezonie zimowym włączanie i wyłączanie ogrzewania, piecza nad godnym przebiegiem uroczystości pogrzebowej, ustalanie daty i godziny pogrzebu, przyjmowanie zwłok do chłodni, obsługa chłodni, czynności kancelaryjne wykonywane przy każdym pogrzebie.

Administratorka podkreśliła, iż w przypadku każdego pochówku wszystkie pobrane opłaty znajdą odzwierciedlenie w pokwitowaniach wydanych na drukach KP (opłaty na rzecz parafii) oraz na fakturach VAT (opłaty na rzecz administratora). W przypadkach, gdy usługa grabarska, wykonanie grobowca bądź inne usługi pogrzebowe będą wykonywane przez Administratorkę cmentarza wówczas na fakturze VAT zostaną oddzielnie wyszczególnione pozycje związane z opłatami cmentarnymi a oddzielnie związane z usługami pogrzebowymi. W ocenie Administratorki cmentarza takie rozwiązanie sprawi, iż nie będzie wątpliwości, że wszyscy przedsiębiorcy będą konkurować na równych zasadach.

Odnosnie drugiego zarzutu Administratorka cmentarza zobowiązała się do uwzględniania pełnomocnictw dysponentów grobów w przypadku, gdy będzie ono potwierdzone notarialnie bądź, gdy zostanie złożone w kancelarii cmentarnej.

W tym miejscu Administratorka cmentarza w Wolbromiu podniosła, iż gospodarzem cmentarza w Wolbromiu, przez wiele lat, był inny przedsiębiorca, wykonujący na tym cmentarzu również usługi grabarskie. Przedsiębiorca ten, w ocenie Administratorki cmentarza, utrudnia prawidłowe funkcjonowanie cmentarza. Administratorka podkreśliła, iż nie mogła uwzględniać przedstawianych przez tego przedsiębiorcę pełnomocnictw nie mając pewności co do ich autentyczności. Administratorka cmentarza podała, iż początkowo uwzględniane były wszystkie pełnomocnictwa. Kilkakrotnie jednak zdarzyło się, iż rodziny zmarłego zgłaszały się do kancelarii cmentarnej w celu wniesienia opłat cmentarnych, pomimo wystawionych wcześniej na przedsiębiorcę zewnętrznego pełnomocnictw do kompleksowej obsługi pogrzebu, w tym do wniesienia opłat cmentarnych. Jako przykład Administratorka cmentarza podała pogrzeb zmarłego w dniu 27 listopada 2011 r. W tym przypadku krewna zmarłego zgłosiła się w celu dokonania opłat cmentarnych, pomimo wystawionego na przedsiębiorcę zewnętrznego pełnomocnictwa do dokonania tych czynności. Jak twierdzi Administratorka cmentarza, krewna zmarłego oświadczyła, iż nie była świadoma tego, co podpisuje. Dokumentując powyższe Administratorka cmentarza przedłożyła kopie dwóch pełnomocnictw (karty nr 102 i 103). Kolejny przykład dotyczy pogrzebu zmarłego w dniu 20 grudnia 2012 r. W tym przypadku przedsiębiorca zewnętrzny dysponował upoważnieniem do kompleksowej obsługi pogrzebu, które nie było aktualne, ponieważ krewna zmarłego wycofała pełnomocnictwo w dniu jego wystawienia. Dokumentując powyższe Administratorka przedłożyła oświadczenie mocodawcy (karty nr 104-105).

Administratorka podała jednocześnie, iż w Wolbromiu działa co najmniej jeden notariusz oraz, że – zgodnie z uzyskanymi informacjami – opłata za jedną stronę dokumentu poświadczzonego notarialnie wynosi ok. 7 PLN.

Zaproponowane zmiany Administratorka cmentarza w Wolbromiu zobowiązała się wprowadzić w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji Prezesa UOKiK.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Prezes UOKiK zważył, co następuje:

Interes publiczny.

Art. 1 ust. 1 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* ogranicza zastosowanie jej przepisów wyłącznie do podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Warunkiem koniecznym do uruchomienia procedur i zastosowania instrumentów określonych w ustawie jest zatem, aby działania przedsiębiorców – którym zarzucono naruszenie jej przepisów – stanowiły potencjalne zagrożenie interesu publicznego, nie zaś jednostki lub grupy. Takie stanowisko konsekwentnie prezentuje Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. W wyroku z dnia 27.06.2001 r. (sygn. akt XVII Ama 92/00) Sąd stwierdził, że „*Interes publiczny w postępowaniu administracyjnym nie jest pojęciem jednolitym i stałym. W każdej sprawie winien on być ustalony i konkretyzowany co do swych wymagań. Organ administracji – Prezes Urzędu winien być w toku postępowania i przy wydawaniu decyzji rzecznikiem tego interesu, albowiem wynika to z jego zadań w strukturze administracji publicznej – art. 7 k.p.a. Publiczny znaczy dotyczący ogółu, dotyczący ogółu a nie jednostki, czy też określonej grupy. A zatem podstawą do zastosowania przez Prezesa Urzędu przepisów ustawy antymonopolowej winno być uprzednie stwierdzenie, że został naruszony interes publicznoprawny, a nie interes prawny jednostki czy też grupy*”. Podobnie na temat interesu publicznego SOKiK wypowiedział w wielu innych wyrokach, np. z dnia 30.05.2001 r. (sygn. akt XVII Ama 80/00), z dnia 04.07.2001 r. (sygn. akt XVII Ama 108/00), z dnia 6.06.2001 r. (sygn. akt XVII Ama 78/00). Należy dodać także, iż Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 26.02.2004 r. (sygn. akt III SK 2/04) stwierdził, że naruszenie indywidualnego interesu (w powołanym wyroku – konsumenta), nie wyklucza dopuszczalności równoczesnego uznania, że dochodzi do naruszenia publicznego zbiorowego interesu.

W okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy działania przedsiębiorcy Justyny Cencek, administrującej cmentarzem parafialnym w Wolbromiu, wywierają skutki na uczestników lokalnego rynku świadczenia usług pogrzebowych na terenie tego cmentarza, tj. na wszystkich już działających jak i potencjalnych przedsiębiorców zajmujących się tą działalnością. Ostatecznie skutki działań Administratorki cmentarza mogą odczuć również klienci tych przedsiębiorców, tj. osoby zlecające wykonanie usługi pogrzebowej. W takich okolicznościach interwencja Prezesa UOKiK, podjęta w formie wszczęcia postępowania antymonopolowego na gruncie *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* stała się konieczna i zgodna z szeroko pojętym interesem publicznoprawnym, o którym mowa w art. 1 tej ustawy.

Strona postępowania antymonopolowego.

Postępowanie antymonopolowe toczy się z udziałem osób mających przymiot strony. Zgodnie z art. 88 ust. 1 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* stroną postępowania jest każdy, wobec kogo zostało wszczęte postępowanie w sprawie praktyk ograniczających konkurencję.

Zakazy przewidziane w tej ustawie odnoszą się wyłącznie do działań podejmowanych przez przedsiębiorców lub ich związki.

Zgodnie z art. 4 pkt 1 lit. a) ww. ustawy, pod pojęciem „przedsiębiorca” rozumie się przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2010r., Nr 220, poz. 1447) – a także m.in. osobę fizyczną, której ustawa przyznaje zdolność prawną. Zgodnie zaś z art. 4 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, przedsiębiorcą w jej rozumieniu jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna

ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą.

Justyna Cencek jest przedsiębiorcą wpisanym do Ewidencji Działalności Gospodarczej prowadzonej przez Burmistrza Miasta i Gminy Wolbrom, pod numerem 4282. Justyna Cencek prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Usług Pogrzebowych „EDEN” z siedzibą w miejscowości Zasepiec, a przedmiotem jej działalności, zgodnie z klasyfikacją PKD, są m.in. pogrzeby i działalność pokrewna.

Justyna Cencek prowadzi działalność zarobkową w sposób zorganizowany i ciągły, jest zatem przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* i jej działania mogą być poddane ocenie w toku postępowania przed Prezesem UOKiK.

Rynek właściwy

Zgodnie z art. 4 pkt 9 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* przez „rynek właściwy” rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji.

Zgodnie z powyższą definicją rynek właściwy został ograniczony do pewnych towarów i terytorium, które w danej sprawie mają znaczenie z punktu widzenia konkurencji i uczestników rynku (E.Modzelewska-Wąchał, op.cit., str. 49).

Pod pojęciem towaru – zgodnie z art. 4 pkt 7 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* – rozumie się rzeczy, jak również energię, papiery wartościowe i inne prawa majątkowe, usługi, a także roboty budowlane.

Z powołanych wyżej definicji wynika, iż na rynek właściwy składa się co najmniej rynek produktowy, wskazujący na towar lub usługę „uznawane przez ich nabywców za substytuty” oraz rynek geograficzny, identyfikujący obszar, na którym w odniesieniu do danego towaru lub usługi „panują zbliżone warunki konkurencji”.

Określenie rynku właściwego w niniejszej sprawie wymaga jednak wcześniejszego odniesienia się do rodzaju usług związanych z chowaniem zmarłych. Dzielą się one bowiem co do zasady na:

➤ **Usługi cmentarne**, związane z utrzymaniem cmentarza komunalnego i zarządzania nim; czynności zarządcy cmentarza wynikają z przepisów *ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (tj. Dz. U. z 2000r. Nr 23, poz. 295 z późn. zm.)*³ oraz aktów wykonawczych do ustawy, w szczególności zaś *rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 1 sierpnia 2001 r. w sprawie sposobu prowadzenia ewidencji grobów (Dz. U. Nr 90, poz. 1013 ze zm.)* oraz *rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2001 r. w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi (Dz. U. Nr 153, poz. 1783 ze zm.)*; obejmują takie działania jak m.in. czynności porządkowe (pielęgnacja zieleni, utrzymanie czystości, konserwacja urządzeń cmentarnych), czynności związane z rozbudową infrastruktury cmentarza oraz czynności typowo administracyjne (nadzór architektoniczno-urbanistyczny, sanitarny czy porządkowy, prowadzenie ksiąg, udostępnianie infrastruktury cmentarza).

Ze względu na treść wskazanych powyżej aktów prawnych, jak również okoliczność, iż co do zasady nieracjonalne jest jednoczesne świadczenie usług cmentarnych na tym samym

³ przepisy *ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych* mają zastosowanie również do cmentarzy parafialnych na mocy art. 45 ust. 4 *ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 29, poz. 154 z późn. zm.)*

ementarzu przez konkurujących ze sobą przedsiębiorców, rynek ten nie jest otwarty dla konkurencji.

➤ **Usługi pogrzebowe**, związane z chowaniem zmarłych; składają się na nie m.in. przygotowanie zwłok do pochówku, przygotowanie miejsca pochówku, wykonywanie (kopanie i zasypywanie) grobu, transport i pochówek zwłok z asystą pogrzebową, uformowanie grobu, ekshumacja zwłok i szczątków ludzkich, usługa spopielenia zwłok, murowanie komór grobowych.

Rynek usług pogrzebowych jest rynkiem otwartym na konkurencję.

Powyższej przedstawiony podział został utrwalony w orzecznictwie Sądu Antymonopolowego (obecnie SOKiK), np.: wyrok z 14 czerwca 1995 r., sygn. akt XVII Amr 11/95; wyrok z 14 lipca 1999 r., sygn. akt XVII Ama 28/99; wyrok z 28 lutego 2008 r., sygn. akt VI A Ca 772/07; wyrok z 9 kwietnia 2008 r., sygn. akt VI Aca 1327/07.

Należy zatem uznać, iż w zakresie usług związanych z chowaniem zmarłych, wyodrębnia się dwa rynki produktowe, tj.: rynek usług cmentarnych i rynek usług pogrzebowych. Trzeba też przyjąć, iż usługi te są „towarem” w rozumieniu *ustawy o ochronie o ochronie konkurencji i konsumentów*, zgodnie bowiem z art. 4 pkt 7 tej ustawy, pod pojęciem towaru rozumie się też usługi.

Niezbędnym elementem rynku właściwego jest jego wymiar geograficzny, oznaczający konieczność wskazania obszaru, na którym warunki konkurencji, mające zastosowanie do określonych towarów są jednakowe dla wszystkich konkurentów. Stosownie do utrwalonego orzecznictwa antymonopolowego, rynek usług cmentarnych jak również rynek organizowania usług cmentarnych w wymiarze geograficznym mają charakter lokalny i są ograniczone do terenu określonego cmentarza. W wyroku z dn. 21 stycznia 1998 r. Sąd Antymonopolowy (obecnie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów – dalej też: SOKiK) stwierdził, iż *pod względem terytorialnym rynek usług cmentarnych należy zaliczyć do rynku lokalnego. Przynajmniej zasadniczo usługi cmentarne zaspokajają potrzeby społeczności lokalnej* (sygn. akt XVII Ama 51/97). W cytowanym wyroku Sąd stwierdził również, iż *życiowego światła doświadczenia życiowego o wyborze cmentarza, jako miejsca pochówku, w niewielkim stopniu decydują elementy konkurencji pomiędzy administratorami poszczególnych cmentarzy. Wybór cmentarza jest w zasadniczej mierze determinowany szczególnymi względami – wolą osoby zmarłej, wyznaniowym charakterem cmentarza, istnieniem grobów osób bliskich, prestiżem cmentarza itp. Zatem za lokalny rynek usług cmentarnych należy zasadniczo uznać obszar danego cmentarza. Przedsiębiorca pełniący tam na zasadzie wyłączności, funkcję administratora, jako niespotykający się z konkurencją innego przedsiębiorcy, posiada pozycję monopolistyczną* (por. również wyrok Sądu Antymonopolowego z dn. 23 kwietnia 2001r., sygn. akt XVII Ama 49/00 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 09 kwietnia 2008 r., sygn. akt VI Aca 1327/07).

Również Sąd Apelacyjny w Warszawie, w wyroku z dnia 18 grudnia 2006 r. (sygn. akt VI Aca 535/06) stwierdził, że *„rynkiem właściwym pod względem geograficznym jest każdy konkretny cmentarz”*.

Z uwagi na to, że na terenie Wolbromia występuje jeden cmentarz, należało uznać, iż w przedmiotowej sprawie rynkiem właściwym w ujęciu geograficznym jest cmentarz parafialny w Wolbromiu.

Podsumowując: rynkiem właściwym w niniejszej sprawie jest rynek usług cmentarnych na cmentarzu parafialnym w Wolbromiu.

Pozycja strony postępowania na rynku właściwym.

Art. 9 ust. 1 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* wprowadza bezwzględny zakaz nadużywania pozycji dominującej na rynku właściwym.

Przez pozycję dominującą – zgodnie z treścią art. 4 pkt 10 ww. ustawy – rozumie się taką pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40 %.

W rozpatrywanej sprawie przedsiębiorca Justyna Cencek administruje cmentarzem w Wolbromiu na podstawie umowy zawartej z jego właścicielem tj. z Rzymskokatolicką Parafią p.w. Św. Katarzyny DM w Wolbromiu. Będąc jedynym administratorem cmentarza strona postępowania zajmuje niekwestionowaną pozycję dominującą na lokalnym rynku usług cmentarnych.

Ocena zachowań strony postępowania pod kątem naruszenia art. 9 ust. 2 pkt 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Art. 9 ust. 2 pkt 5 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* stanowi, iż zakazanym nadużyciem pozycji dominującej na rynku właściwym jest działanie przedsiębiorcy polegające na przeciwdziałaniu ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji.

Omawiana praktyka ma przede wszystkim charakter antykonkurencyjny, a dobrem chronionym na podstawie ww. przepisu jest konkurencja jako taka.

Dla stwierdzenia stosowania tej praktyki, niezbędne jest spełnienie łącznie dwóch, wynikających z ww. *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* przesłanek, a mianowicie:

- zajmowanie przez przedsiębiorcę pozycji dominującej na danym rynku właściwym,
- nadużywanie tej pozycji poprzez przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji.

W poprzedniej części uzasadnienia zostało wykazane, iż przedsiębiorca Justyna Cencek posiada niekwestionowaną pozycję dominującą na lokalnym rynku usług cmentarnych na cmentarzu parafialnym w Wolbromiu, a zatem pierwsza z ww. przesłanek została spełniona.

Przechodząc do oceny, czy w niniejszej sprawie została spełniona druga przesłanka należy na wstępie nadmienić, iż obowiązek przestrzegania przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ciąży na przedsiębiorcach działających na rynku, a stosowanie tych przepisów ma zapewnić prawidłowe funkcjonowanie wszystkich rynków. Zadanie to jest w szczególności ważne w przypadku rynku, na którym uczestnikiem jest tylko jeden przedsiębiorca, którego silna pozycja rynkowa pozwala na dowolne oddziaływanie na strukturę rynku i warunki jego funkcjonowania. W takim przypadku ograniczenie dostępu do rynku lub też utrudnienie rozwoju konkurencji, może wywoływać negatywne skutki zarówno na rynku, na którym przedsiębiorca ten posiada pozycję dominującą jak i na rynkach z nim powiązanych, na które może on wpływać ze względu na silną pozycję, jaką posiada na rynku zdominowanym. Dzieje się tak, gdy sfera aktywności przedsiębiorców chcących działać na rynku w warunkach konkurencji powiązana jest bezpośrednio lub pośrednio z rynkami, na których dominującą pozycję posiada inny przedsiębiorca. Wtedy też przedsiębiorca posiadający pozycję dominującą na jednym rynku może dyktować warunki na innym, powiązanim z nim rynku, tak jak w przypadku rynku usług

cmentarnych i pogrzebowych, które są ze sobą funkcjonalnie powiązane. Stąd też w przypadku, gdy przedsiębiorca posiadający pozycję dominującą na rynku, w sposób nieuzasadniony, ogranicza lub też utrudnia dostęp do tego rynku lub też rynku z nim powiązanego, musi się liczyć z tym, iż takie działanie będzie uznane przez organ antymonopolowy za praktykę ograniczającą konkurencją na podstawie art. 9 ust. 2 pkt 5 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów*. Na mocy tego przepisu zakazane jest zarówno ograniczanie dostępu do rynku jak też, stwarzanie innym przedsiębiorcom warunków funkcjonowania na nim na warunkach mniej korzystnych, niż w warunkach niezakłóconej konkurencji.

W okolicznościach faktycznych rozpatrywanej sprawy, jak wskazano w opisie stanu faktycznego, przedsiębiorcy wykonujący usługi pogrzebowe na cmentarzu w Wolbromiu obciążani byli opłatą na bieżące utrzymanie cmentarza w wysokości 300,00 PLN. Natomiast, gdy usługa grabarska wykonywana była przez Administratorkę cmentarza, opłata ta nie była wliczana do sumy opłat związanych z pochówkiem.

Wątpliwości budzi również sposób pobierania i dokumentowania tzw. opłaty za obecność przedstawiciela administratora w trakcie uroczystości pogrzebowej (250,00 PLN). Fakt pobrania tej opłaty od przedsiębiorców zewnętrznych każdorazowo dokumentowane było stosowną fakturą VAT. Natomiast w przypadku, kiedy to Administratorka cmentarza świadczyła usługę grabarską, opłata ta nie figurowała w wystawionych przez nią dowodach wpłaty. W tym miejscu Prezes UOKiK zwrócił uwagę na argumentację Administratorki cmentarza, zgodnie z którą powyższa opłata, choć nie wyszczególniona w dokumentacji, była jednak wliczana do opłaty za usługę grabarską. Za wykonanie tej usługi Administratorka cmentarza wystawiała fakturę VAT na kwotę 540,00 PLN. Można zatem uznać, iż na powyższą kwotę mogły się składać dwie opłaty: za obecność przedstawiciela administratora w trakcie uroczystości pogrzebowej 250,00 PLN oraz za samą usługę grabarską w pozostałej części, czyli 290,00 PLN.

O ile przyjąć stanowisko Administratorki cmentarza w powyższym zakresie, o tyle nie można uznać, iż kwota z faktury za usługę grabarską (540,00 PLN) – oprócz opłaty za obecność przedstawiciela administratora w trakcie uroczystości pogrzebowej (250,00 PLN) i ceny usługi grabarskiej - zawierała również opłatę na bieżące utrzymanie cmentarza (300,00 PLN).

W tym miejscu podkreślić należy, iż Prezes UOKiK nie neguje prawa pobierania przez administratora cmentarza opłat od innych przedsiębiorców pogrzebowych z tytułu wykonywania przez nich własnej działalności gospodarczej na administrowanym przez siebie cmentarzu. Pobieranie stosownych pożytków odpowiada właściwości (naturze) umowy, na mocy której Administratorka zarządza przedmiotowym cmentarzem. Pobieranie pożytków i innych dochodów z rzeczy znajduje także uzasadnienie w treści art. 140 k.c. (wyrok Sądu Antymonopolowego - z dnia 21 stycznia 1998 r. sygn. XVII Ama 51/97). Zaznaczyć należy, iż Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wielokrotnie podkreślał prawo przedsiębiorcy do odpowiedniego wynagrodzenia z tytułu udostępnienia konkurentom rzeczy dla prowadzenia przez nich działalności gospodarczej (wyroki: z dnia 20 września 1995 r. sygn. XVII Amr 28/95, z dnia 2 października 1996 r. sygn. XVII Amr 37/96). Niemniej, należy odróżnić sytuację, w której przedsiębiorca występuje w roli administratora, mającego prawo do pobierania opłat, od sytuacji, gdy w ramach prowadzonej działalności gospodarczej wykonuje na zarządzanym przez siebie cmentarzu usługi pogrzebowe. W tym drugim przypadku winien korzystać z takich samych praw i ponosić takie same ciężary, jak inni przedsiębiorcy.

Jak wynika jednak ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności porównania treści dowodów wpłaty dokumentujących koszty, jakie ponosili klienci (rodziny zmarłych) w przypadku zlecenia usługi pochówku firmie Administratorki cmentarza, a także dokumentujących koszty, jakie klienci ponosili w przypadku wykonania

teższe usługi przez podmioty zewnętrzne - Administratorka cmentarza znajdowała się na uprzywilejowanej pozycji. W każdym bowiem przypadku wykonywania usługi grabarskiej przez Administratorkę cmentarza, nie obciążała ona swoich klientów opłatami, które ponosili klienci firm zewnętrznych. Tym samym stwarzała sytuację, w której wysokość opłat cmentarnych, jakie ponosili jej konkurenci była wyższa od opłat ponoszonych przez jej firmę.

W konsekwencji, aby przedsiębiorcy zewnętrzni mogli być konkurencyjni w stosunku do Administratorki cmentarza muszą te różnice w opłatach cmentarnych pokrywać z zysku osiąganego na innych elementach tworzących cenę finalną usługi pogrzebowej. W takiej sytuacji nawet przy identycznych cenach na usługi pogrzebowe, usługa wykonana przez innych przedsiębiorców pogrzebowych będzie zawsze droższa niż taka sama usługa wykonana przez Administratorkę cmentarza.

Powyższe stanowisko znajduje potwierdzenie w wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 13 kwietnia 2011 r. (sygn akt XVII Ama 223/09), który w odniesieniu do podobnego stanu faktycznego stwierdził ponadto, iż „*Spółka będąca uprawnioną do ustalenia warunków i zasad korzystania z administrowanych przez siebie cmentarzy komunalnych, wprowadziła praktykę, której skutkiem było pogorszenie pozycji konkurencyjnej jej rywali na rynku usług pogrzebowych przy jednoczesnym wzmocnieniu swojej pozycji co stanowiło praktykę przeciwdziałającą ukształtowaniu się warunków dla rozwoju konkurencji na tym rynku*”.

W tym samym kontekście rozpatrywać także należy utrudnianie przedsiębiorcom pogrzebowym wykonywanie kompleksowych usług związanych z pochówkiem na cmentarzu. Udzielanie, przez rodzinę osoby zmarłej, pełnomocnictwa zakładowi pogrzebowemu do podjęcia wszelkich działań związanych z organizacją pochówku, w tym również do uzyskania wymaganych na danym cmentarzu zezwoleń oraz dokonania związanych z tymi zezwoleniami opłat, jest powszechnie stosowaną praktyką w branży usług pogrzebowych. Administratorka cmentarza nie ma podstaw do nieuwzględnienia takiego pełnomocnictwa, a w efekcie do odmowy udzielenia stosownego zezwolenia i przyjęcia opłaty od przedsiębiorcy działającego w imieniu swojego klienta. Tego rodzaju działania administratora cmentarza należy rozpatrywać jako przejaw wykorzystywania pozycji monopolisty na rynku usług cmentarnych w celu pozyskania nowych klientów kosztem konkurentów. Skutkiem takiego działania jest ograniczenie konkurencji na lokalnym rynku usług pogrzebowych.

Biorąc powyższe pod uwagę Prezes UOKiK uznał, iż druga przesłanka z art. 9 ust. 2 pkt. 5 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów*, tj. podejmowanie przez Administratorkę cmentarza działań przeciwdziałających ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji, została uprawdopodobniona.

Art. 12 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* stanowi m.in., iż:

–„Jeżeli w toku postępowania antymonopolowego zostanie uprawdopodobnione - na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu lub będących podstawą wszczęcia postępowania z urzędu - że został naruszony zakaz, o którym mowa w art. 6 lub 9 *ustawy (...)*, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego zakazu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, zobowiązać przedsiębiorcę do wykonania tych zobowiązań”(ust. 1),

- „W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może określić termin wykonania zobowiązań” (ust.. 2).

Uznając stanowisko Prezesa UOKiK zawarte w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania antymonopolowego, Administratorka cmentarza zobowiązała się do zaniechania kwestionowanych zachowań oraz podjęcia działań zmierzających do zapobieżenia uprawdopodobnionym naruszeniom ww. ustawy, poprzez podjęcie czynności, o których mowa w pkt I pod lit. A i B sentencji niniejszej decyzji. Podała przy tym, iż działania te zrealizuje w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej decyzji.

Mając powyższe na uwadze, Prezes UOKiK – działając na podstawie art. 12 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów - orzekł, jak w pkt I sentencji niniejszej decyzji.

Przepis art. 12 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi, iż „W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań”.

Mając na uwadze powyższe, Prezes UOKiK orzekł się jak w pkt II sentencji decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od **niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie** do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, **w terminie dwutygodniowym** od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury UOKiK w Krakowie, 31 – 011 Kraków, Pl. Szczepański 5.

upoważnienia Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Leszek Piekarz
Dyrektor Delegatury UOKiK w Krakowie

Otrzymują:

1. Pani Justyna Cencek
Zakład Usług Pogrzebowych EDEN
Zasępiec 30
32-340 Wolbrom
2. RKR a/a.